

EDICIJA
LJUDSKA PRAVA – OVDE I SADA
Prvo kolo, knjiga druga

LJUDSKA PRAVA
I
IZBORI
priručnik o pravnim, tehničkim i aspektima
ljudskih prava pri organizovanju izbora

*The work is published for and on behalf of the United Nations
Ovo delo se objavljuje za i u ime Ujedinjenih Nacija*

Izdavač

Jugoslovenski komitet pravnika za Ljudska prava

Uredivački odbor

Biljana Kovačević-Vučo, mr Dejan Milenković,
dr Stevan Lilić (urednik), Slavko Živanov (sekretar)

Recenzent

mr Svetlana Bulajić

Naslov originala

Human Rights and Elections

Prevod

Dušan Bogdanović

Prepress

DOSIJE

Tiraž

1000 primeraka

Štampa

Margo-art, Beograd

LJUDSKA PRAVA I IZBORI

priručnik o pravnim, tehničkim
i aspektima ljudskih prava
pri organizovanju izbora

JUGOSLOVENSKI KOMITET PRAVNIKA ZA LJUDSKA PRAVA
Beograd • 2000

SADRŽAJ

Skraćenice	13
Međunarodni dokumenti pomenuti u ovom Priručniku	15
Nota bene – Svetislava Bulajić	19
Predgovor	25
Uvod	29
I. Angažman Ujedinjenih nacija pri izborima: Opšti pregled	33
II. Standardi Ujedinjenih nacija na području ljudskih prava u vezi sa izborima uopšte	39
A. Osnovni standardi	39
B. Nediskriminacija	41
C. Samoopredeljenje	41
D. Politička participacija	42
III. Međunarodni kriterijumi	44
A. Slobodni izbori	44
1. Volja naroda	44
2. Obezbediti slobodu	45

3. Neophodna prava (prerequisite rights)	46
(a) Sloboda mišljenja	47
(b) Sloboda govora i informisanja.	48
(c) Sloboda okupljanja	51
(d) Sloboda udruživanja	52
(e) Nezavisno sudstvo	53
(f) Princip nediskriminacije.	55
(g) Vanredna stanja.	58
4. Tajno glasanje	61
5. Suština slobodnih izbora	61
B. Pošteni izbori	62
1. Jednako, univerzalno i nediskriminirajuće pravo glasa.	62
2. Nediskriminacija i pozitivne mere	64
3. Jedno lice – jedan glas	65
C. Periodičnost i vremenska dimenzija izbora . .	66
1. Periodičnost.	66
2. Odlaganje izbora.	67
3. Izborni kalendar	68
D. Autentični izbori.	69
1. Prave procedure	69
2. Pravi efekti	69
3. Autentični izbor	70
4. Jednaka dostupnost javnih funkcija	71
5. Obaveštenost o alternativama	74
6. Pravni i tehnički problemi.	75

E. Ostali uslovi.....	76
1. Uloga policije i snaga bezbednosti	76
2. Uloga posmatrača	77
IV. Zajednički elementi izbornih zakona i postupaka	79
A. Izborna administracija	79
B. Utvrđivanje izbornih okruga	80
C. Registracija elektora	81
D. Kandidacioni postupak, stranke, kandidati..	82
E. Glasanje, tabeliranje rezultata i izveštavanje .	82
F. Prigovori, peticije i apelacije	84
G. Poštovanje osnovnih ljudskih prava	84
H. Prekršaji, kazne i održavanje reda.....	85
I. Pristup medijima i regulisanje njihovog rada	85
J. Javno informisanje i edukacija birača	87
K. Posmatrači i verifikacija	87
L. Zakonski temelji i strukture	88
Zaključak	90
Aneksi.....	81
I. Međunarodni standardi ljudskih prava na području izbora.....	91

II. Nacrt opštih principa slobode i nediskriminacije na području ljudskih prava	98
III. Povećavanje efikasnosti principa periodičnih i istinskih izbora: okvir za buduće napore.....	105
IV. Relevantne odredbe regionalnih dokumenata o ljudskim pravima	107

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

341.231.14

LJUDSKA prava i izbori : priručnik o pravnim,
tehničkim i aspektima ljudskih prava pri organizovanju
izbora / [prevod Dušan Bogdanović]. – Beograd :
Jugoslovenski komitet pravnika za ljudska prava, 2000
(Beograd : Margo-art). – 110 str. ; 20 cm. – Edicija Ljudska
prava – ovde i sada ; kolo 1, knj. 2)

Prevod dela: Human Rights and Elections. – Tiraž 1000. –
Str. 19–23: Nota bene / Svetislava Bulajić. – Napomene i
bibliografske reference uz tekst.

342.8

а) Права человека б) Избори
ID=88443916